

יבמות נא: (ש אחרונה) עד נג. (ש15)**ביאורי מושגים**

מודעא - כאשר אדם מבצע מעשה בכפייה ואינו מעוניין שיה לו תוקף הוא יכול להקדים ולמסור בפני עדים מודעא על כך שהמעשה שהוא הולך לעשות אינו על דעתו אלא מתוך אונס ולכן הוא אינו רוצה שמעשה זה יחול. אם אדם מסר מודעא לפי הכללים המעשה לא מועיל.

מודעא בגט - יש זכות לבי"ד לכפות על אדם לגרש את אשתו. במקרה כזה המודעא שהאדם ימסור לא תועיל כיוון שבכוחו של בי"ד לכפות עליו גט ('כופין אותו עד שיאמר רוצה אני') עם זאת רב הלקה אדם שהוציא מודעא על גט וזאת לא משום שהמודעא ביטלה את הגט אלא משום שהיא הוציא לעז על הנישואים הבאים של האישה ועל הילדים שיולדו לה.

ציטוט מהמשנה

עשה מאמר ויבם - הרי זו מצוותה

מה הכוונה 'הרי זו מצוותה':

אפשרות א': כך צריך לעשות, לפני הייבום יש לעשות מאמר (כשיטת ר' הונא)
אפשרות ב': כך אפשר לעשות וזה עדיין קיום מצווה (ולא אומרים שהמאמר הפקיע את זיקת הייבום ואין כאן כבר ייבום אלא קידושין רגילים)

נוסח כתובה של יבמה

'חוב הכתובה רובץ על נכסי האח
המת'
(ואם אין נכסים לאח המת מטילים
את החוב על נכסי האח היבם)

במקרים אלו רב הלקה

- מי שהתייחס לקידושי אישה בחוסר רצינות (קידש בביאה, בשוק, או ללא שהכירו קודם)
- מי שיצר בעיה של פסלות או זלזול בגט (ביטל גט לאחר שנמסר או שמסר עליו מודעא)
- מי שזלזל בחכמים ובבי"ד (התחצף לשלוח בי"ד או שנידוהו ולא הלך להתיר הנידוי במשך 30 יום)
- מי שחי במצב שעלול להביאו לידי עבירה (גר בבית חמי)

מקרים של גט שנתן ליבמתו

- גט שיש לו משמעות הלכתית (למשל 'את מגורשת ממני ואינך מותרת' שפסולה לכהונה) - נחשב גט
 - גט שנכתב בזמן שהיתה שומרת יבם
 - גט שיועד רק לחצי מהקשר שלהם (להפקיע רק את המאמר או רק את זיקת הייבום) - ר"ח ספק האם מועיל
- רבא:** נחשב גט

הגט צריך להכתב כשיש קשר ביניהם וספק האם זיקה זו נחשבת קשר

במה נחלקו חכמים ורבי

דחיה: שם הוא לא מעוניין לקנות (סבור שהם שלו) וכאן מעוניין לקנות

אפשרות א': האם עודר בנכסי הגר וסובר שהם שלו קנה (זה המצב כאן - הוא רוצה לקנותה כיבוס בעוד שהקניין יועיל כאישות רגילה)

אפשרות ב': מדובר כשאמר 'התקדשי לי במאמר יבמין' רבי - מאמר יבמין מבוסס על זיקה - וכאן אין זיקה, חכמים - מאמר יבמין אינו מבוסס על זיקה - ולכן מועיל גם אחרי חליצה

אפשרות ג': מדובר כשאמר 'התקדשי לי בזיקת יבמין' רבי - כעקרון יש זיקה - וכאן כשאין זיקה לא מועיל, חכמים - כעקרון אין זיקה - ולכן מועיל גם אחרי חליצה (למרות שאין זיקה)

אפשרות ד': מדובר בחליצה פסולה רבי - חליצה פסולה מפקיעה לגמרי את הזיקה - ולכן קידושי זיקה לא יועילו, חכמים - חליצה פסולה מפקיעה חלק מהזיקה - ולכן נשארה קצת זיקה

אפשרות ה': מדובר כשהתנה בחליצה רבי - תנאי אינו מועיל בחליצה - ולכן החליצה כשרה והזיקה הופקעה חכמים - תנאי מועיל בחליצה - ולכן החליצה פסולה ונשארה זיקה

אפשרות ו': מדובר כשהתנה ללא תנאי כפול רבי - צריך תנאי כפול - ולכן התנאי לא תקף - והזיקה הופקעה חכמים -- לא צריך תנאי כפול - ולכן התנאי תקף - והזיקה נשארה

קידש את חלוצתו

ר"ע: לא הועיל (קידושין לא תופסים באיסור לאו)

חכמים: הועיל (קידושין תופסים באיסור לאו)

רבי: קידש לשם אישות - הועיל
קידש לשם ייבום - לא הועיל